

แนวทางการจัดการเรียนรู้โดยเน้นภาระงาน เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ Guidelines for learning by Task-Based Learning (TBL) to enhance Thai language creative writing ability

สุรพงษ์ กล้าบุตร (Surapong Klamboot)^{1,*}

มาเรียม นิลพันธุ์ (Maream Nillapun)²

ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย (Siriwan Vanichwatanavorachai)³

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้การเขียนวิชาภาษาไทยที่ส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นภาระงานที่สังเคราะห์จาก ร็อด เอลลิส (Rod Ellis) และเดวิด วิลลิส กับเจน วิลลิส (David Willis and Jane Willis) ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะด้านภาษาผ่านภาระงานที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของตนเอง โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกและชี้แนะด้านการใช้ภาษา บทความนี้นำเสนอความหมายและประเภทของการจัดการเรียนรู้โดยเน้นภาระงาน ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยเน้นภาระงาน ประโยชน์ของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นภาระงาน และแนวทาง/ตัวอย่างจัดการเรียนรู้ โดยเน้นภาระงาน เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ และขอควรคำนึง

¹ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม 73000 E-mail: soomo22@gmail.com

² คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม 73000 E-mail: maream_su@hotmail.com

³ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม 73000 E-mail: wantoo@hotmail.com

¹ Faculty of Education, Silpakorn University, Nakhon Pathom, 73000, Thailand

² Faculty of Education, Silpakorn University, Nakhon Pathom, 73000, Thailand

³ Faculty of Education, Silpakorn University, Nakhon Pathom, 73000, Thailand

* Corresponding author, E-mail: soomo22@gmail.com

(Received: October 25, 2023; Revised: December 26, 2023; Accepted: December 27,

สำหรับการจัดการเรียนรู้โดยเน้นภาระงานอันจะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้โดยเน้นภาระงาน, ความสามารถด้านการเขียนภาษาไทย, การเขียนเชิงสร้างสรรค์

Abstract

The objective of this academic article is to promote the learning of Thai writing and to enhance creative writing skills through a approach of Task-Based Learning by Ellis, R., Willis, D. & Willis, J. This is a learning management approach that focuses on allowing students to develop language skills through tasks that are consistent with their daily lives, with teachers facilitating and guiding language use. This article introduces the meaning and types of Task-Based Learning, the importance of Task-Based Learning, the benefits of creative writing, the process of Task-Based Learning, and the Task-Based Learning' s guidelines/examples to encourage the enhancement of Thai language creative writing ability, and the points to consider for Task-Based Learning. This will help to cultivate learners' mastery of the skills required for the 21st century.

Keyword : Task-Based Learning, Thai Language Writing Ability, Creative Writing

บทนำ

ตั้งแต่มนุษย์รู้จักการเขียน โลกก็เริ่มพัฒนาอย่างทวีคูณ เพราะการที่มนุษย์ได้ถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ และประสบการณ์ ผ่านการเขียนหรือบันทึกไว้ในสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่คงทนถาวร การเริ่มสืบทอดทางภูมิปัญญาและการถ่ายทอดความรู้จึงเริ่มเกิดขึ้น สามารถตรวจสอบซ้ำได้ สามารถเรียนรู้ซ้ำได้ รวมถึงเป็นหลักฐานสู่การต่อยอดและพัฒนาองค์ความรู้ได้ในอนาคต หากไม่มีคนใดคนหนึ่งในสังคมเริ่มเขียน เริ่มบันทึก

บางสิ่งบางอย่างไว้ในหลักหิน ฝาผนัง ใบลานหรือหนังสือ หากเรายังถ่ายทอดความรู้แบบมุขปาฐะ วันนี้เราจะมีโทรศัพท์ใช้หรือไม่ มนุษย์จะมีโอกาสได้ไปสำรวจอวกาศหรือไม่ และเราจะอยู่ในสภาพการณ์ขณะนี้หรือไม่ การเขียนจึงเป็นสิ่งสำคัญและส่งผลโดยตรงต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในด้านความรู้ ความคิด อารมณ์ และความรู้สึก

มนุษย์เรียนรู้และพัฒนาการเขียนของตนเองอยู่ตลอดเวลา ทว่าปัจจุบันการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ การเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) จึงควรส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ควบคู่ไปกับการเขียนเพื่อให้สอดคล้องกับทักษะการเขียนได้ (W)Riting และทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม Creativity and Innovation ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่ง UNESCO ระบุว่าการศึกษาต้องเป็นลักษณะการศึกษาตลอดชีวิต ทุกคนจะไม่หยุดนิ่งที่จะเรียนรู้ ต้องมีการพัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ความคิดสร้างสรรค์จะต้องได้รับการพัฒนาตลอดในทุกช่วงวัย (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2559, น. 27-30) การเขียนเชิงสร้างสรรค์นี้เป็นรูปแบบหนึ่งของการแสดงออกที่กระตุ้นให้แต่ละบุคคลคิดนอกกรอบ สำรวจความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง และสื่อสารความคิดที่อยู่ในเบื้องลึกของตนกับผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นบทกวี บทความ เรื่องสั้น หรือนวนิยาย ซึ่งมีผลกระทบต่อทั้งนักเขียนและผู้อ่าน ในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยจึงควรจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับแนวโน้มของการศึกษาและความต้องการด้านทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ ความสามารถตามที่สังคมคาดหวัง การปรับเปลี่ยนบริบทการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความรู้และความสามารถของนักเรียนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ว่าควรเน้นให้เด็กคิดและลงมือทำมากขึ้น เรียนรู้จากสถานที่จริง สอดคล้องกับธรรมชาติ เน้นการสอนให้น้อย เรียนรู้ให้มาก สิ่งนี้จึงเป็นโจทย์สำคัญสำหรับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ว่าจะใช้กระบวนการใดเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในรายวิชาที่ตนเองรับผิดชอบ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) 2559, น. 112)

บทความนี้ผู้เขียนจึงขอเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับครูสอนวิชาภาษาไทยด้วยการจัดการเรียนรู้โดยเน้นภาระงาน Task-Based Learning (TBL) ทั้งนี้ผู้เขียนพบว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีดังกล่าวยังไม่เป็นที่แพร่หลายสำหรับการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ผู้เขียนได้สังเคราะห์กลวิธีการสอนจาก ร็อด เอลลิส (Rod Ellis) และเดวิด วิลลิส กับ เจน วิลลิส (David Willis and Jane Willis) เพื่อเป็นตัวอย่างการจัดการเรียนรู้และ

แนวทางหนึ่งสำหรับครูสอนวิชาภาษาไทยในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนซึ่งต่อจากนี้จะขอเรียกทักษะนี้ว่า “ความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์”

การจัดการเรียนรู้โดยเน้นภาระงาน Task-Based Learning (TBL) คืออะไร

การจัดการเรียนรู้โดยเน้นภาระงาน คือ แนวทางการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนที่ต้องการให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายหรือประสบความสำเร็จเรื่องการใช้ภาษาซึ่งสามารถประเมินได้ทั้งความเหมาะสมของการใช้ภาษาและความถูกต้องของเนื้อหา กิจกรรมนี้เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และทักษะทางภาษาด้านการสื่อสารมากกว่าการเน้นหลักไวยากรณ์ กล่าวคือ การจัดกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางภาษาเป็นสำคัญ เมื่อผู้เรียนใช้ภาษาสื่อสารจนเกิดทักษะ ความชำนาญแล้วจึงค่อย ๆ ให้ความสำคัญกับหลักไวยากรณ์ ในการจัดกิจกรรมนั้นต้องเป็นกิจกรรมที่นักเรียนสามารถพบเจอในโลกของความเป็นจริง สอดคล้องชีวิตประจำวันของนักเรียน เช่น ทักษะการพูด การเขียน และการเรียนรู้ภาษาแบบต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถนำความรู้หรือทรัพยากรทางภาษาของตนเองออกมาใช้อย่างเป็นธรรมชาติ แม้ว่าในการจัดการเรียนรู้นั้นจะต้องเลือกใช้รูปแบบที่เฉพาะเจาะจงก็ตาม (Richards & Rodgers, 1986; Prabhu, 1987 อ้างถึงใน ณัฐรัตน์ แยมฉาย, 2559, น. 11; Lee, 2000, p. 11; Ellis, 2003, pp. 3-4; Nunan, 2004, pp. 1-18; Willis, 1996, pp. 23-24) ทั้งนี้ภาระงานที่มอบหมายให้นักเรียนควรมีความครบถ้วนสมบูรณ์โดยระบุขั้นตอนของกิจกรรมทั้งตอนเริ่มกิจกรรม ระหว่างกิจกรรม และตอนท้ายกิจกรรมให้ชัดเจน (Nunan, 2004, pp. 48-64)

ประเภทของภาระงานนั้นถูกจำแนกไว้หลายประเภทตามแนวคิดของนักการศึกษาซึ่งผู้เขียนขอเสนอการจัดประเภทของภาระงานที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์กับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ตามแนวคิดของนักการศึกษา 3 คน คือ Ellis (2003, pp. 212-279) Nunan (2004, pp. 56-63) และ D. Willis and Willis (2007, pp. 85-107) โดยสังเขป ดังนี้

ตารางที่ 1 ประเภทของภาระงานตามแนวคิดของ Ellis Nunan และ Willis, D. and Willis, J.

ประเภทของภาระงานของ Ellis (2003, pp. 212-279)	ประเภทของภาระงานของ Nunan (2004, pp. 56-63)	ประเภทของภาระงานของ D. Willis and Willis (2007, pp. 85-107)
1. รูปแบบทางวาทศาสตร์ (Rhetorical classification) 2. รูปแบบกระบวนการคิด (Cognitive classification) ประกอบด้วยกิจกรรมเน้นภาระงาน 3 ประเภท คือ 2.1 กิจกรรมหาข้อมูลที่หายไป (Information gap activity) 2.2 กิจกรรมหาสาเหตุที่หายไป (Reasoning gap activity) 2.3 กิจกรรมหาความคิดที่หายไป (Opinion-gap activity)	1. รูปแบบการติดต่อสื่อสาร (Interpersonal) ประกอบไปด้วยภาระงาน 2 ประเภท คือ 1.1 การทำงานร่วมกัน (Co-operating) 1.2 บทบาทสมมุติ (Role playing) 2. รูปแบบทางภาษาศาสตร์ (Linguistic) ประกอบไปด้วยภาระงาน 6 ประเภท ดังนี้ 2.1 รูปแบบบทสนทนา (Conversational patterns) 2.2 การฝึกฝน (Practicing) 2.3 การใช้บริบทสถานการณ์ (Using context) 2.4 การสรุปความ (Summarizing) 2.5 การฟังจับใจความ (Selective listening) และ 2.6 การอ่านคร่าว ๆ (Skimming)	1. การจับคู่ (Matching) 2. การเปรียบเทียบ (Comparing) 3. การแก้ปัญหา (Problem solving) 4. การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ส่วนบุคคล (Sharing personal experience) 5. โครงการและงานสร้างสรรค์ (Projects and creative tasks)

ตารางที่ 1 ประเภทของภาระงานตามแนวคิดของ Ellis Nunan และ Willis, D. and Willis, J. (ต่อ)

ประเภทของภาระงานของ Ellis (2003, pp. 212-279)	ประเภทของภาระงานของ Nunan (2004, pp. 56-63)	ประเภทของภาระงานของ D. Willis and Willis (2007, pp. 85-107)
	3. รูปแบบทางจิตใจ (Affective) ประกอบไปด้วยภาระงาน 3 ประเภท คือ 3.1 การแสดงความรู้สึก (Personalizing) 3.2 การประเมินตนเอง (Self-evaluating) 3.3 การสะท้อนกลับ (Reflecting) 4. รูปแบบความคิดสร้างสรรค์ (Creative)	

ลักษณะคล้ายกันของภาระงานประเภทต่าง ๆ คือ การให้ผู้เรียนได้แสดงออกการใช้ภาษาด้วยตนเองอย่างอิสระตามสถานการณ์หรือบริบทที่กำหนดให้ผู้เรียนจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ทางภาษาระหว่างสังคมอย่างเหมาะสมและเป็นภาระงานที่สามารถพบเจอได้ในชีวิตประจำวันตามวัยและระดับของผู้เรียน โดยครูจะต้องเลือกภาระงานให้เหมาะสมกับบริบทของห้องเรียน ภูมิหลังทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ความต้องการหรือวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน ตลอดจนคำนึงถึงระบบนิเวศทางการเรียนรู้ เพราะอาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จและประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบภาระงานนั้น ๆ

ทำไมต้องจัดการเรียนรู้โดยเน้นภาระงาน Task-Based Learning (TBL)

ผู้เขียนได้ศึกษาวรรณกรรม 4 รายการ ของนักการศึกษา คือ Ellis (2003, pp. 7-10) Nunan (2004, pp. 138-186) D. Willis and Willis (2007, pp. 1-61) และ M. Rodríguez-Bonces and Rodríguez-Bonces (2010, pp. 166-174) สรุป

ได้ว่า การเรียนรู้โดยเน้นภาระงานมีข้อดีมากกว่าข้อเสียเพราะการจัดการเรียนรู้แบบ TBL มุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้ภาษาผ่านภารกิจหรือกิจกรรมที่แตกต่างกันเมื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ผู้เรียนจะมุ่งใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายมากกว่ารูปแบบของภาษา และมีส่วนร่วมในการปฏิบัติภาระงานโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตนเอง เพื่อน และครู ทำให้มีความมั่นใจในการสื่อสารกับผู้อื่นมากขึ้น ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ที่แท้จริงผ่านการเรียนรู้ภาษา สนุกสนาน รวมถึงมีแรงจูงใจและความท้าทายในการปฏิบัติภาระงานเพราะเป็นภาระงานที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน จึงได้ใช้ภาษาในการสื่อสารที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริง สามารถพัฒนาภาษาของตนเองได้ตามเงื่อนไขผ่านการที่ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และให้คำแนะนำ การปรับเปลี่ยนบริบทของครูในห้องเรียนนี้สอดคล้องกับแนวคิด Active Learning ที่เน้นกระบวนการคิดและให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตื่นตัวทำให้ผู้เรียนมีอิสระในการใช้ภาษาในการสื่อสาร ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่หลีกเลี่ยงการเลียนแบบทางภาษาอีกด้วยเพราะเมื่อผู้เรียนไม่เข้าใจภาษาหรือต้องเลือกใช้ภาษาในระดับที่สูงขึ้น เขาจะเลือกใช้ทักษะภาษาในรูปแบบของตนเองทำให้สามารถสื่อสารอย่างเป็นธรรมชาติและฝึกการแก้ปัญหาด้านการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังได้รับแนวทางที่ชัดเจนสามารถตัดสินใจสู่วิธีการแสดงออกในการนำเสนอภาษาได้อย่างกลมกลืน โดยผลการศึกษาของ วรางคณา ศรีบุญเพ็ง, พนิดา จารย์อุปการะ, และ ราตรี แจ่มนิยม (2565, น. 467-488) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความสามารถด้านการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ และ สุรพงษ์ กล่าบุตร, อภิรักษ์ อนุะมาน, และ สุวรรณียะหะกร (2565, น. 163-180) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยเน้นภาระงานช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การเรียนรู้โดยเน้นภาระงานจึงเป็นแนวทางในการเรียนรู้ที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้และความคิด ทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษา การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ฝึกการแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ตลอดจนการปรับเปลี่ยนบทบาทในการเรียนรู้ของครูและนักเรียนผ่านการชี้แนะจะทำให้ผู้เรียนมีจินตนาการที่สร้างสรรค์ ให้ผู้เรียนใช้ศักยภาพของตนเองในการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ การคิดไตร่ตรอง และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง มีความสามารถในการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องนำไปสู่การส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ได้

ทำไมต้องเขียนเชิงสร้างสรรค์

ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นถึงความจำเป็นในการพัฒนาการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้น สิ่งที่จะกล่าวต่อไปนี้จะช่วยคลายความสงสัยว่าทำไมจึงควรส่งเสริมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ซึ่งจะช่วยให้ครุมีทัศนคติที่ดีและมุมมองที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเขียนของผู้เรียนได้หลากหลายและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

1. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ส่งเสริมการแสดงออก เป็นเวทีสำหรับบุคคลในการถ่ายทอดความคิดและอารมณ์ของตน ช่วยให้ผู้เขียนเข้าใจความคิด อารมณ์ และความรู้สึกของตนเองได้ดีขึ้นผ่านการใส่ความคิดลงในคำพูด ข้อความ และทำให้เข้าใจความคิดของผู้อื่นที่แสดงออกผ่านการเขียน

2. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ช่วยเพิ่มทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหาเพราะเมื่อสร้างสรรค์เรื่องราวผ่านการเขียนผู้เขียนจะต้องคิดอย่างมีวิจารณญาณและวางแผนว่าจะถ่ายทอดข้อความของตนอย่างไรให้มีประสิทธิภาพโดยจะต้องพิจารณาถึงการวางโครงเรื่องในการเขียน วิธีการนำเสนอ การใช้ภาษา กระบวนการนี้จะช่วยให้ผู้เขียนเกิดการวิเคราะห์ การประเมิน และการตัดสินใจ ซึ่งหากได้กระทำซ้ำ ๆ การคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาก็จะได้รับการฝึกฝนจนเกิดเป็นทักษะ

3. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ช่วยสร้างจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์โดยจะส่งเสริมให้แต่ละบุคคลคิดนอกกรอบนำไปสู่การสร้างจินตนาการที่สร้างสรรค์สามารถถ่ายทอดออกมาได้ผ่านการเขียนทำให้ผู้เขียนมีโอกาหรือเวทีสำหรับการถ่ายทอดจินตนาการของตนเองนำไปสู่การเปิดรับความคิดสร้างสรรค์ที่ตนเองมีอยู่ ความคิดสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นนี้ยังส่งเสริมการริเริ่มสร้างสรรค์นวัตกรรมในด้านอื่น ๆ ได้อีกด้วย เช่น การทำการตลาด การโฆษณา และการออกแบบต่าง ๆ

4. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ช่วยพัฒนาทักษะในการสื่อสาร จากการฝึกฝนการใช้ภาษาจนเป็นศิลปะทำให้ผู้เขียนได้เรียนรู้วิธีการถ่ายทอดความคิดและอารมณ์ของตนไปยังผู้อื่นผ่านการสื่อสารเชิงบวก ด้วยการเลือกใช้คำศัพท์ สำนวน และถ้อยคำที่สร้างพลังในการสื่อสารซึ่งเป็นประโยชน์ต่อตนเองในด้านการสร้างความสัมพันธ์ต่อผู้อื่นนำไปสู่ความสำเร็จในการเรียน การประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิต

5. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ช่วยปรับสมดุลทางอารมณ์ เนื่องจากการเขียนเป็นการถ่ายทอดความคิดที่เป็นนามธรรมให้ออกมาเป็นรูปธรรมผ่านถ้อยคำทำให้ผู้เขียนได้ถ่ายโยงอารมณ์และความคิดทั้งเชิงบวกและเชิงลบออกมาเป็นศิลปะผ่านการ

เขียน เช่น การระบายอารมณ์เศร้าผ่านการเขียนพรรณนา หรือการแต่งบทประพันธ์ เป็นต้น การเขียนจึงเป็นรูปแบบหนึ่งของการระบายอารมณ์ เมื่อต้องเผชิญกับความเครียด ความวิตกกังวล และความบอบช้ำทางจิตใจ

การพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์จึงถือเป็นพันธกิจสำคัญสำหรับครูโดยเฉพาะผู้สอนวิชาภาษาไทยซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่ต้องก่อให้เกิดกับผู้เรียนตามสาระการเรียนรู้แกนกลางฯ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่ปรากฏในสาระการเรียนรู้ที่ 2 การเขียน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552, น. 23) ถึงเวลาแล้วที่ครูในศตวรรษที่ 21 จะส่งเสริมให้ลูกศิษย์ของตนได้โลดแล่นกับความคิดสร้างสรรค์บนกระดานด้วยดินสอ ปากกา และกระบวนการเรียนรู้ที่ครูอำนวยความสะดวกให้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยภาระงานควรเริ่มจากขั้นตอนใด

หลังจากที่ทราบแล้วว่าการจัดการเรียนรู้โดยเน้นภาระงานคืออะไร มีนักการศึกษาจำแนกประเภทของภาระงานไว้อย่างไรบ้าง และเหตุผลใดเราจึงควรจัดการเรียนรู้โดยเน้นภาระงานเพื่อพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เนื้อหาในส่วนนี้ผู้เขียนจะกล่าวถึงขั้นตอนและรายละเอียดการจัดการเรียนรู้ในขั้นตอนต่าง ๆ จากการศึกษาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นภาระงานของ Ellis (2003, p. 244) และ D. Willis and Willis (2007, pp. 10-16) พบว่าทั้ง 2 คน ได้เสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นภาระงานไว้คล้ายคลึงกัน คือ แบ่งขั้นตอนหลักไว้ 3 ขั้นตอนเหมือนกัน คือ ขั้นก่อนปฏิบัติภาระงาน ขั้นดำเนินงานหรือระหว่างปฏิบัติภาระงาน และขั้นหลังปฏิบัติภาระงาน มีส่วนที่ต่างกันเล็กน้อยในเรื่องการใช้คำบ่งบอกขั้นการสอนและรายละเอียดย่อยในขั้นสอน ผู้เขียนจึงเลือกสังเคราะห์และประมวลความคิดของนักการศึกษาทั้ง 2 คน เพื่อใช้เป็นขั้นตอนในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์

นอกจากนี้เมื่อสังเกตการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยเน้นภาระงานแล้วพบว่าขั้นการสอนสอดคล้องกับรูปแบบวงจรแห่งความสำเร็จ PDCA กล่าวคือ ในระหว่างกระบวนการปฏิบัติภาระงานมีการวางแผน (Plan) การลงมือปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขส่วนที่มีปัญหา (Action) (วีระพล บดีรัฐ, 2543, น. 7-16) ซึ่งเป็นการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบภาระงานของตนเองเพื่อปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาทักษะทางภาษาของตนเองอย่าง

เป็นระบบนำไปสู่ผลลัพธ์ที่สมบูรณ์ที่สุดทำให้การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพ แสดง
ได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สัเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยภาระงานและความสอดคล้องกับ
รูปแบบวงจรแห่งความสำเร็จ PDCA

ขั้นการสอน	รายละเอียดย่อย	ความสอดคล้อง กับรูปแบบ PDCA
1. ขั้นก่อนการปฏิบัติ ภาระงาน (Pre-task)	1.1 ผู้สอนแนะนำทเรียน รูปแบบภาระงาน จุดประสงค์ของภาระงาน รูปแบบภาษาเนื้อหา กิจกรรมภาระงาน	การวางแผน (Plan)
	1.2 ให้ผู้เรียนสังเกตรูปแบบของภาระงาน (Task)	
	1.3 ผู้สอนเตรียมความพร้อมและสร้างความ เข้าใจให้ผู้เรียนเกี่ยวกับขั้นตอนของการปฏิบัติ ภาระงาน	
2. ขั้นดำเนินงานตาม ภาระงาน (During- task) เป็นขั้นตอนการ ปฏิบัติ ภาระงาน ตามที่ได้รับมอบหมาย ขั้น ต อ น นี้ ให้ ความสำคัญกับการใช้ ภาษา เพื่อ สื่อ ความหมายมากกว่า รูปแบบของภาษา	2.1 ภาระงาน (Task) ผู้เรียนปฏิบัติภาระงานที่ ได้รับมอบหมายให้สมบูรณ์ สามารถ แลกเปลี่ยน อภิปราย ปฏิบัติภาระงานตามที่ ได้รับมอบหมาย อาจปฏิบัติภาระงานแบบ เดี่ยว แบบจับคู่ หรือแบบกลุ่มก็ได้	การลงมือปฏิบัติ (Do)
	2.2 วางแผน (Planning) ผู้เรียนเตรียมตัว นำเสนอภาระงานตามที่ได้รับมอบหมาย เช่น การพูด การเขียน การแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น โดยมีครูผู้สอนคอยให้ความช่วยเหลือ หากมีอุปสรรคในการใช้ภาษาในระหว่างการ นำเสนอ รวมไปถึงกระตุ้นให้ผู้เรียนอยาก เรียนรู้และใช้ภาษาในการปฏิบัติภาระงาน	

ตารางที่ 2 สักระยะขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยภาระงานและความสอดคล้องกับ
รูปแบบวงจรแห่งความสำเร็จ PDCA (ต่อ)

ขั้นการสอน	รายละเอียดย่อย	ความสอดคล้อง กับรูปแบบ PDCA
	2.3 ขั้นรายงาน (Report) ผู้เรียนนำเสนองานของตนเองหรือของกลุ่มหน้าชั้นเรียน โดยให้สมาชิกกลุ่มอื่นฟัง หากเกิดข้อบกพร่องในการนำเสนอ ครูอาจใช้ถ้อยคำใหม่และให้คำแนะนำในการประเมินผลงานนั้น ๆ หรือเปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมห้องเสนอแนะการใช้ภาษา	การลงมือปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check)
3. ขั้นหลังการปฏิบัติภาระงาน (Post-task) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนนำเสนอและประเมินผลการปฏิบัติภาระงานของผู้เรียนเองหรือเปรียบเทียบผลจากการปฏิบัติภาระงานของผู้อื่น	3.1 ขั้นวิเคราะห์ (Analysis) ผู้เรียนประเมินและตรวจสอบการใช้ภาษาของตนเอง โดยอาจขีดเส้นใต้หรือแก้ไขข้อผิดพลาดให้เห็นชัดเจน พร้อมทั้งระบุสรุปของภาษาที่ใช้ในการปฏิบัติภาระงาน หลังจากนั้นผู้สอนเลือกและวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาของผู้เรียน	การตรวจสอบ (Check)
	3.2 ขั้นปฏิบัติ (Practice) ผู้เรียนร่วมกันแก้ไขภาษาให้ถูกต้องฝึกฝนการใช้ภาษาโดยเรียนรู้คำ วลี และรูปแบบโครงสร้างตามเนื้อหาที่เรียน	ดำเนินการ ปรับปรุงแก้ไข ส่วนที่มีปัญหา (Action)

แนวทางการจัดการเรียนรู้โดยเน้นภาระงานเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์

ส่วนสุดท้ายนี้ผู้เขียนจะนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยเน้นภาระงาน Task-Based Learning (TBL) เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์เพื่อเป็นตัวอย่างในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนภาษาไทย ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนพรรณนา เวลา 2 ชั่วโมง

1. ผลการเรียนรู้

เขียนพรรณนาอย่างสร้างสรรค์ ใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างชัดเจน
เหมาะสม

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอธิบายหลักการเขียนพรรณนาได้
2. นักเรียนเขียนพรรณนาได้อย่างสร้างสรรค์
3. นักเรียนเห็นคุณค่า/ความสำคัญของการเขียนพรรณนา

3. สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของการเขียนพรรณนา
2. หลักการเขียนพรรณนา
3. ประโยชน์/ความสำคัญของการเขียนพรรณนา

4. ภาระ/ชิ้นงาน

เขียนพรรณนา

5. การวัดผลและการประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
นักเรียนอธิบาย ความหมายของการเขียน พรรณนา	สังเกตการตอบคำถาม	คำถามที่ 1 การเขียน พรรณนาคืออะไร คำถามที่ 2 หากมานี ต้องการเขียนพรรณนา สิ่งที่ตนเองสนใจเพื่อ นำไปเล่าให้ผู้อื่นฟัง มานี ควรมีขั้นตอนการเขียน พรรณนาอย่างไร	นักเรียนตอบ ถูกร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนเขียนพรรณนาได้ อย่างสร้างสรรค์	ตรวจใบกิจกรรม เรื่อง การเขียนพรรณนา	สถานการณ์การเขียน พรรณนาและแบบ ประเมินการเขียนเชิง สร้างสรรค์	ผ่านเกณฑ์ ระดับพอใช้

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
นักเรียนเห็นคุณค่า/ความสำคัญของการเขียนพรรณนา	สังเกตการตอบคำถาม	คำถามที่ 1 นักเรียนจะ ใช้การเขียนพรรณนา สร้างประโยชน์ให้กับ ชุมชนของนักเรียนได้ อย่างไรบ้าง	นักเรียนตอบ ถูกร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์

6. ขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นภาระงาน (Task Based Learning)

ชั่วโมงที่ 1

ลำดับขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้
1. ขั้นก่อนการ-ปฏิบัติภาระงาน (Pre-task)	- ครูทักทายและถามนักเรียนว่าสถานที่ท่องเที่ยวที่นักเรียนประทับใจคือที่ไหนและมีลักษณะเด่นอย่างไร - ครูให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนที่นั่งใกล้เคียงแล้วให้คนที่เลขที่มากกว่าเป็นหมายเลข 1 ส่วนคนที่เลขที่น้อยกว่าเป็นหมายเลข 2 - ครูแจกภาพ QR Code ให้นักเรียนแล้วให้นักเรียนนำโทรศัพท์มือถือที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตมาสแกนภาพ QR Code ดังนี้ - นักเรียนหมายเลข 1 สแกนภาพถ่าย 360 องศา ภาพที่ 1 - นักเรียนหมายเลข 2 สแกนภาพถ่าย 360 องศา ภาพที่ 2 - ครูให้นักเรียนสลับกันเล่ารายละเอียดภาพที่ตนเห็นให้เพื่อนฟังเพื่อให้เกิดจินตนาการร่วมกันมากที่สุดโดยยังไม่ต้องให้เพื่อนสแกนภาพที่เรานำมาเล่า - ครูให้นักเรียนสลับกันสแกนภาพ QR Code เพื่อตรวจสอบว่ารายละเอียดที่เพื่อนเล่ามานั้นตรงกับภาพที่ตนเองจินตนาการมาน้อยเพียงใด - ครูชี้แจงสาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ - ครูถามนักเรียนว่าสิ่งที่เพื่อนเล่าให้ฟัง ใครจินตนาการได้ตรงความจริงมากที่สุดแล้วให้นักเรียนยกมือเพื่อตรวจสอบความสามารถในการพรรณนาเบื้องต้น - ครูถามนักเรียนว่าจากการฟังเพื่อนเล่ารายละเอียดมีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อจินตนาการของตนเอง แนวคำตอบ - ประสบการณ์ของผู้ฟัง - การใช้คำให้เกิดจินตนาการของผู้เล่า

ลำดับขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้
	- การเลือกคำมาเปรียบเทียบให้เห็นชัดเจน - การลำดับเหตุการณ์ในการเล่า 9. ครูแจกใบความรู้เรื่องการเขียนพรรณนาให้นักเรียนแต่ละคนศึกษา แล้วร่วมกันวิเคราะห์แลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นประเด็นดังต่อไปนี้ - ความหมายของการเขียนพรรณนา - ลักษณะการเขียนพรรณนาที่ดี - ประโยชน์ของการเขียนพรรณนา 10. ครูสุ่มนักเรียนตอบคำถามเพื่อประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อที่ 1 นักเรียนอธิบายความหมายของการเขียนพรรณนาได้ด้วยคำถาม ดังนี้ - คำถามที่ 1 การเขียนพรรณนาคืออะไร - คำถามที่ 2 หากมานี้ต้องการเขียนพรรณนาสิ่งที่ตนเองสนใจ เพื่อนำไปเล่าให้ผู้อื่นฟัง มานี้ควรมีขั้นตอนการเขียนพรรณนาอย่างไร 11. ครูให้นักเรียนร่วมเสนอคำตอบของตนเองที่คำตอบแตกต่างกับเพื่อนที่ถูกสุ่ม 12. ครูแจกใบกิจกรรมเรื่องการเขียนพรรณนา จากนั้นให้นักเรียนศึกษา คำชี้แจงแล้วสังเกตรูปแบบของตัวอย่างการเขียนพรรณนาจาก ใบความรู้ ตลอดจนเกณฑ์การประเมินการเขียนพรรณนาพร้อมซักถาม หากมีข้อสงสัยเพิ่มเติม
2. ขั้นตอนดำเนินงานตามภาระงาน (During-task)	13. นักเรียนแต่ละคนทำใบกิจกรรมเรื่องการเขียนพรรณนาให้สมบูรณ์ โดยให้นักเรียนนำภาพที่ตนเองสนใจคนละ 1 ภาพ มาสร้างเป็น QR Code แล้วเขียนพรรณนาเกี่ยวกับภาพนั้นซึ่งระหว่างการทำกิจกรรม นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาษา กันได้ขณะปฏิบัติภาระงาน 14. ครูให้นักเรียนทบทวนภาระงานของตนเองเพื่อเตรียมตัวนำเสนอ ภาระงานตามที่ได้รับมอบหมายให้เพื่อน ๆ ฟังในชั่วโมงถัดไป

ชั่วโมงที่ 2

ลำดับขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้
2. ขั้นตอนดำเนินงานตามภาระงาน (During-task)	15. ครูให้นักเรียนนั่งเป็นคู่จากชั่วโมงที่ผ่านมาแล้วทบทวนความรู้เดิมโดยใช้คำถามดังนี้ - การเขียนพรรณนาที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร - นักเรียนสามารถเขียนพรรณนาเกี่ยวกับอะไรได้บ้าง แนวคำตอบ การเขียนพรรณนาที่ดีควรวิเคราะห์รายละเอียดของสิ่งที่จะพรรณนาอย่างละเอียด เลือกพรรณนาลักษณะเด่นตามลำดับความสำคัญ

ลำดับขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้
	หรือลำดับความมากน้อย ใหญ่เล็ก โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์อันเหมาะสมกับลักษณะเด่นซึ่งจะต้องคัดสรรถ้อยคำที่เหมาะสมมีความสำคัญและคำที่ใช้ควรมีพลังสื่อความหมายสร้างภาพพจน์และปลุกอารมณ์ความรู้สึก แนวคำตอบ นักเรียนสามารถเขียนพรรณนาเห็นภาพสถานที่ พรรณนาให้เห็นภาพบรรยากาศ พรรณนาให้เห็นความคิด พรรณนาให้เห็นความรู้สึก พรรณนาให้เห็นอารมณ์และพรรณนาให้เห็นรูปร่างหรือลักษณะ 16. ครูให้นักเรียนแต่ละคู่ไปหาสมาชิกเพิ่มอีก 1 คู่ (กลุ่มละ 4 คน) แล้วนำเสนอภาระงานของตนเองให้สมาชิกตนเองฟัง 17. ครูให้นักเรียนที่ไม่ได้นำเสนอสังเกตการใช้ภาษาของเพื่อนที่นำเสนอว่าควรแก้ไขปรับปรุงอย่างไร หรือมีภาษาส่วนใดที่ควรเป็นแบบอย่างแล้วแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นนำเสนอเสร็จเป็นคน ๆ จนครบทั้ง 4 คน ซึ่งระหว่างการนำเสนอหากคู่ใดมีปัญหาในการใช้ภาษาให้ยกมือแล้วครูจะเป็นผู้ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องในการใช้ภาษานั้น ๆ 18. ครูให้นักเรียนแลกเปลี่ยนชิ้นงานแล้วสแกน QR Code ในชิ้นงานของสมาชิกในกลุ่มเพื่อประเมินการใช้ภาษาในการพรรณนากับภาพที่เพื่อนเลือกมา 19. ครูสุ่มตัวแทนกลุ่ม 5-8 กลุ่มออกมานำเสนอการเขียนพรรณนาของตนเองหน้าห้องเรียน 20. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานเขียนที่เพื่อนนำเสนอหน้าห้องเรียนในประเด็นดังต่อไปนี้ - ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ - การเชื่อมโยงความคิดหรือการลำดับความคิด - การใช้ภาษา 21. ครูสุ่มนักเรียนตอบคำถามเพื่อประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อที่ 3 นักเรียนเห็นคุณค่า/ความสำคัญของการเขียนพรรณนาด้วยคำถามดังนี้ - คำถามที่ 1 นักเรียนจะใช้เวลาเขียนพรรณนาสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนของนักเรียนได้อย่างไรบ้าง แนวคำตอบ เขียนพรรณนาร่วมกับบรรยายเพื่อบันทึกเรื่องราวไว้ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา พรรณนาสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชนแล้วโพสต์ตามสื่อโซเชียลเพื่อให้คนสนใจมาท่องเที่ยว ใช้ประกอบการเขียนเรื่องสั้นโดยใช้ฉากที่เกี่ยวข้องกับชุมชน
3. ขั้นหลังการปฏิบัติการงาน	22. นักเรียนแต่ละคนประเมินและตรวจสอบการใช้ภาษาของตนเองโดยอาจขีดเส้นใต้หรือแก้ไขข้อผิดพลาดให้เห็นชัดเจนพร้อมทั้งระบุ

ลำดับขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้
(Post-task)	ปัญหาหลัก ๆ ที่พบในงานเขียนของตนเอง เช่น การใช้คำที่ทำให้เกิดภาพพจน์ จินตนาการ การใช้คำซ้ำ การลำดับเวลาในการพรรณนา การพรรณนาทวนหรือขาดลำดับความสำคัญ เป็นต้น 23. นักเรียนตรวจสอบและแก้ไขการใช้ภาษาของตนเองให้สมบูรณ์แล้วนำงานมาส่งครูเพื่อประเมินให้คะแนน

7. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ภาพ QR Code ภาพถ่าย 360 องศา ภาพที่ 1 เข้าถึงได้จาก
<https://www.facebook.com/gettyimages/posts/10154308171731>

297

2. ภาพ QR Code ภาพถ่าย 360 องศา ภาพที่ 2 เข้าถึงได้จาก
<https://www.facebook.com/gettyimages/posts/10154537199546>

297:0

3. ใบความรู้เรื่องการเขียนพรรณนา
4. ใบกิจกรรมเรื่องการเขียนพรรณนา

8. กิจกรรมเสนอแนะ

นักเรียนนำชิ้นงานของตนเองมาติดป้ายนิเทศในห้องเรียนเพื่อให้เพื่อนต่างกลุ่มมาศึกษาตัวอย่างการเขียนพรรณนา

9. เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์นี้ผู้เขียนปรับปรุงจากเกณฑ์ของ ปุณยวีร์ แสงมนตรี (2558, น. 86-87) มาแนะนำเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ครูผู้สอนสามารถสร้างขึ้นเองได้เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทในการเรียนรู้ หรือการนำเกณฑ์ของผู้อื่นมาปรับใช้ เช่น จากเอกสาร ตำรา แบบเรียนต่าง ๆ หรือจากการศึกษาวิจัยของนักการศึกษาต่าง ๆ ก็เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สามารถช่วยลดระยะเวลาในการเตรียมการสอนได้

ตัวอย่างเกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

เกณฑ์	คะแนน	พฤติกรรมบ่งชี้
1. การนำเสนอความคิด	5	เสนอความคิดเห็นใหม่ ๆ หรือความคิดสร้างสรรค์ มีความคิดเป็นแนวของตนเอง แสดงความรู้สึนึกคิดอย่างอิสระ ชัดเจนดีมาก
	4	เสนอความคิดเห็นใหม่ ๆ หรือความคิดสร้างสรรค์มีความคิดเป็นแนวของตนเอง แสดงความรู้สึนึกคิดอย่างอิสระ ชัดเจนดี
	3	เสนอความคิดเห็น หรือความคิดสร้างสรรค์ มีความคิดเป็นแนวของตนเองแสดงความรู้สึนึกคิด ชัดเจนดีพอใช้
	2	เสนอความคิดเห็น หรือความคิดสร้างสรรค์ มีความคิดเป็นแนวของตนเองได้บ้าง แสดงความรู้สึนึกคิด ชัดเจนเล็กน้อย
	1	เสนอความคิดเห็น หรือความคิดสร้างสรรค์ได้เพียงเล็กน้อยไม่มีความชัดเจน
2. การเชื่อมโยงความคิด	5	จัดระเบียบความคิดให้เชื่อมโยงต่อเนื่องกันมีใจความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีการจัดเรียงลำดับขั้นตอน สรุปเสนอเรื่องอย่างน่าสนใจ เข้าใจง่าย
	4	จัดระเบียบความคิดให้เชื่อมโยงต่อเนื่องกันมีใจความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีการจัดเรียงลำดับขั้นตอน สรุป เสนอเรื่องที่เข้าใจง่าย
	3	จัดระเบียบความคิดให้เชื่อมโยงต่อเนื่องกันพอใช้มีใจความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีการจัดเรียงลำดับขั้นตอน สรุปเสนอเรื่องที่พอเข้าใจได้บ้าง
	2	จัดระเบียบความคิดให้เชื่อมโยงอยู่เล็กน้อย มีใจความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีการจัดเรียงลำดับขั้นตอน สรุป เสนอเรื่องที่พอเข้าใจได้เล็กน้อย
	1	ไม่มีการจัดระเบียบความคิดให้เชื่อมโยงต่อเนื่องกัน ไม่มีการจัดเรียงลำดับขั้นตอน สรุป เสนอเรื่องไม่น่าสนใจ ไม่สามารถเข้าใจเนื้อเรื่องได้เท่าที่ควร

ตัวอย่างเกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (ต่อ)

เกณฑ์	คะแนน	พฤติกรรมบ่งชี้
3. การใช้ภาษา	5	ใช้คำศัพท์ สำนวน ไวยากรณ์ได้เหมาะสมถูกต้อง ใช้ประโยคที่กะทัดรัดสละสลวยชัดเจนดีมาก
	4	ใช้คำศัพท์ สำนวน ไวยากรณ์ผิดพลาดเพียงเล็กน้อย ใช้ประโยคที่กะทัดรัดสละสลวยชัดเจนดี
	3	ใช้คำศัพท์ สำนวน ไวยากรณ์ผิดพลาดบ้าง ใช้ประโยคที่กะทัดรัด ชัดเจนพอใช้
	2	ใช้คำศัพท์ไวยากรณ์ผิดพลาดบ้าง ใช้ประโยคชัดเจนเล็กน้อย
	1	ใช้คำศัพท์จำนวนจำกัด มีความผิดพลาดทางด้านไวยากรณ์ ใช้ประโยคไม่ชัดเจน ไม่ถูกต้อง

ข้อควรคำนึงสำหรับการจัดการเรียนรู้โดยเน้นภาระงานสำหรับการส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ต้องพิจารณาคือ ภาระงานของนักเรียน ซึ่งภาระงาน หมายถึง จำนวนงานและงานที่นักเรียนได้รับ มอบหมายให้ทำให้สำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ครูจึงต้องจัดเตรียมภาระงานให้มีความเหมาะสมเพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้โดยที่นักเรียนไม่แบกรับภาระงานที่มากเกินไป ข้อสำคัญที่ควรพิจารณาเมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นที่ภาระงาน คือ

1. วัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน การกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนจะทำให้ผู้เรียนมีเป้าหมายในการเรียนรู้และหลีกเลี่ยงการอยู่การทำกิจกรรมอื่นที่จำเป็น

2. การจัดลำดับกิจกรรม ลำดับกิจกรรมที่ปฏิบัติตามได้ง่าย มีการวางแผนอย่างเป็นลำดับและไม่ซับซ้อน จะช่วยให้ นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้และเกิดพัฒนาการด้านการใช้ภาษาเป็นเสมือน GPS ที่นำทางไปสู่จุดหมายซึ่งต้องวางแผนแล้วว่าเดินทางสะดวก รวดเร็ว ตรงเส้นทาง และที่สำคัญต้องพาทุกคนไปถึงเป้าหมายอย่างปลอดภัย

3. ข้อจำกัดด้านเวลา ในหนึ่งวันนักเรียนมีเรียนหลายวิชา การมอบหมายหรือการกำหนดภาระงานให้ผู้เรียนต้องเหมาะสมกับเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และไม่สร้างความกังวลให้กับผู้เรียนเพราะผู้เรียนมีข้อจำกัดเรื่องเวลาและพลังในการเรียนรู้ การมองข้ามข้อจำกัดด้านเวลาอาจทำให้ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ลดลง

4. การวัดและการประเมินผล ครูต้องพิจารณาการวัดและการประเมินผลให้เหมาะสมกับประเภทและรูปแบบภาระงาน วัดดูประสงค์การเรียนรู้ การจัดลำดับกิจกรรม ธรรมชาติของผู้เรียน และเวลาที่มีอยู่จำกัด ทั้งนี้ควรระลึกไว้เสมอว่าครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน จึงประเมินผู้เรียนเพื่อให้ครูและผู้เรียนทราบความก้าวหน้า จุดเด่น จุดด้อยในการเรียนรู้นำไปสู่การพัฒนาและแก้ไขผู้เรียน แล้วจึงวัดผลการเรียนรู้ในภาพรวม

5. ผู้เรียนมีความแตกต่าง ผู้เรียนมีวิธีการเรียนรู้ที่ไม่เหมือนกัน มีความต้องการต่างกัน และมีภูมิหลังในการเรียนรู้ที่ไม่เหมือนกัน ความแตกต่างเหล่านี้จะนำมาสู่การสร้างคามยืดหยุ่นในห้องเรียนซึ่งครูควรวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลก่อนการจัดการเรียนรู้เพื่อนำความแตกต่างนี้มาใช้ประโยชน์ในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

6. การสะท้อนผล การสะท้อนผลเป็นเหมือนกระจกที่ส่องให้เราเห็นจุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง และรู้ว่าเราควรส่งเสริมจุดเด่นของเราอย่างไร พัฒนาจุดด้อยของเราอย่างไร และทำให้เรารู้ความหมายของตนเอง การสะท้อนผลที่ดีควรสะท้อนผลที่สร้างการเรียนรู้เชิงบวกเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย

สรุป

การจัดการเรียนรู้โดยเน้นภาระงาน Task-Based Learning (TBL) เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้แสดงออกทางด้านภาษาผ่านกิจกรรมทางภาษาที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวันหรือสอดคล้องกับบริบทห้องเรียนผ่านการเรียนรู้ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการปฏิบัติภาระงาน (Pre-task) ขั้นตอนงานตามภาระงาน (During-task) และ ขั้นตอนหลังการปฏิบัติภาระงาน (Post-task) โดยแต่ละขั้นผู้เรียนจะได้รับการฝึกฝนด้านภาษาอย่างเป็นลำดับ ผ่านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การแก้ปัญหา ในขั้นต่าง ๆ นำไปสู่การใช้ภาษาสร้างสรรค์ นอกจากนี้ขั้นการสอนยังสอดคล้องกับรูปแบบวงจรแห่งความสำเร็จ PDCA ซึ่งระหว่างกระบวนการปฏิบัติภาระงานมีการวางแผน (Plan) การลงมือปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขส่วนที่มีปัญหา (Action) จึงเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สามารถประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ได้โดยการปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนผ่านการออกแบบการเรียนรู้แบบ Backward Design ซึ่งนักการศึกษาที่ขยายผลเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยเน้นภาระงานก็มีมากมายหลายคนที่จะให้ท่านได้ศึกษาแนวทางไป

ประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จและพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ

บรรณานุกรม

- ณัฐรัตน์ แยมฉาย. (2559). *การจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเพื่อพัฒนาความสามารถการพูดนำเสนอภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศิลปากร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญยวีร์ แสงมนตรี. (2558). *การพัฒนาบทเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กลวิธีการคิดจากภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดและการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วรางคณา ศรีบุญเพ็ง, พนิดา จารย์อุปการะ, และราตรี แจ่มนิยม. (2565). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยแบบเน้นภาระงานร่วมกับแผนที่ความคิดด้วยเทคนิคการโค้ชเพื่อส่งเสริมความสามารถการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 20(1), 467-488. สืบค้น 25 ธันวาคม 2566, จาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/suedujournal/article/view/250193>
- วีระพล บดีรัฐ. (2543). *PDCA วงจรแห่งความสำเร็จ*. กรุงเทพฯ: ประชาชน.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2559). *ก้าวข้ามขีดจำกัดสู่สหัสวรรษแห่งคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: ออฟเซ็ท พลัส.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- สุรพงษ์ กล้าบุตร, อภิรักษ์ อนุมาน, และสุวรรณี ยะหะกร. (2565). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นภาระงานที่มีต่อความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์และความใฝ่เรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร. *วารสารครูพิบูล*, 9(2), 163-180. สืบค้น 25 ธันวาคม 2566, จาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/edupsru/article/view/255029>
- Ellis, R. (2003). *Task-based language learning and teaching*. Oxford University Press.
- Lee, J. (2000). *Tasks and communicating in language classrooms*. Boston: McGraw Hill.
- Rodríguez-Bonces, M. & Rodríguez-Bonces, J. (2010). Task-based language learning: Old approach, new style. A new lesson to learn. Universidad Nacional de Colombia.
- Nunan, D. (2004). *Task-based language teaching*. Cambridge University Press.
- Willis, D., & Willis, J. (2007). *Doing task-based learning*. China: Oxford University Press.
- Willis, J. (1996). *A framework for task-based learning*. Harlow: Longman Pearson Education.